

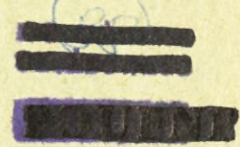
5/82

414

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW

JAWNE

Egz. Nr 1

Płk dypl. Adam GALIMURSKI

ZASADY I METODY ORGANIZACJI I PROWADZENIA
KONTROLI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

~~40393~~

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Sztabu Zbiorów Specjalnych

40393

WARSZAWA

CZERWIEC

1976

5/82 419
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW

JAWNE

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
Egz. Nr 1

Płk dypl. Adam GALIMURSKI

ZASADY I METODY ORGANIZACJI I PROWADZENIA
KONTROLI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

~~P40393~~

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biżaku Zbiorów Specjalnych

~~40393~~

WARSZAWA

CZERWIEC

1976

KATEDRA TAKTYKI TYLÓW

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. RP nr 11 poz. 95)
.....
Podpis

JAWNE
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Egz.Nr ...1...

Amel. pt 72657 p

płk dypl. Adam GALIMURSKI

ZASADY I METODY ORGANIZACJI I PROWADZENIA KONTROLI
DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biżaku Zbiorów Specjalnych

[redacted] 40393

PLAN - KONSPEKT WYKŁADU

na temat: ZASADY I METODY ORGANIZACJI I PROWADZENIA KONTROLI
DZIAŁALNOŚCI GOSPODARZEJ

C e l : Zapoznać słuchaczy z zasadami i metodami prowadzenia
działalności gospodarczej.

Zagadnienia szkoleniowe:

1. Istota działalności kontrolnej w ogóle;
2. Cel działalności kontrolnej;
3. Zakres i formy działalności kontrolnej i ich ogólna treść;
4. Kontrola gospodarcza;
5. Nadzór służby.

1. Istota działalności kontrolnej

Działalność kontrolna jest w Siłach Zbrojnych PRL integralną funkcją jednolitego procesu dowodzenia i zarządzania.

Działalność kontrolna winna być spełniana przez dowódców wszystkich jednostek wojskowych, stosownie do ich zadań, obowiązków i uprawnień ustalonych w jednośnych resortowych aktach normatywnych.

Co należy rozumieć przez określenie - "działalność kontrolna"? Przez "działalność kontrolną" rozumiemy kontrolę w szerokim ujęciu a więc jest to zbiór czynności /kompleks przedsięwzięć/ wykonywanych w odpowiednim stopniu i zakresie przez wszystkie szczeble czy ogniwa struktury organizacyjnej Sił Zbrojnych w celu ustalenia odchylenia między wynikami osiągniętymi a nakazanymi oraz spowodowania działań likwidujących te odchylenia.

Należy podkreślić, że działalność kontrolna jest :

- po pierwsze - jednym z głównych i najbardziej autorytatywnych sposobów sprawdzania i ustalania stopnia wykonania przez jednostki wojskowe stojących przed nimi zadań;
- po drugie - obejmuje wszystkie dziedziny życia & działalności jednostek wojskowych;
- i po trzecie - wyniki kontroli /działalności kontrolnej/ stanowią jedno z podstawowych źródeł dopływu informacji do podejmowania odpowiednich decyzji przez dowódców jednostek wojskowych wszystkich szczebli oraz do okresowego różniczenia pod-

legących jednostek i osób z realizacji stojących przed nimi zadań.

Tyle, jeżeli chodzi o istotę działalności kontrolnej, czyli jak nazywamy po polsku - kontrolę.

2. Cel działalności kontrolnej

Celem działalności kontrolnej jest systematyczne usprawnienie i doskonalenie procesów dowodzenia czy zarządzania jednostkami wojskowymi a ponadto pobudzanie do osiągania jak najlepszych wyników, jak najlepszych rozwiązań w tej dziedzinie, tj. w dziedzinie dowodzenia czy zarządzania.

W jaki sposób stawiany cel przed działalnością kontrolną można osiągnąć ?

Otóż, cel ten można osiągnąć głównie :

- po pierwsze - przez sprawdzanie całokształtu życia i działalności jednostek wojskowych ze szczególnym uwzględnieniem stopnia ich przygotowania i rzeczywistej zdolności do wykonania zadań na wypadek wojny;
- po drugie - przez ujawnienie wszelkich braków i niedociągnięć, określenie przyczyn powstawania ujawnionych braków i niedociągnięć oraz wskazanie sposobów ich usuwania a ponadto - co nie dotyczy inspekcji - udzielenie kontrolowanym jednostkom wojskowym konkretnej pomocy w eliminowaniu stwierdzonych nieprawidłowości.

3. Zakres i formy działalności kontrolnej

W zakres działalności kontrolnej wchodzi dwie zasadnicze grupy problemów:

- PIERWSZA - pod nazwą "GETOWOŚĆ BOJOWA" obejmująca działy :
 1. stan moralno - polityczny
 2. stan dyscypliny
 3. stan porządku wojskowego
 4. wyszkolenie ideowo-polityczne
 5. wyszkolenie taktyczne i taktyczno-specjalne
 6. wyszkolenie ogniowe
 7. wyszkolenie strzeleckie
 8. gotowość alarmowa
 9. gotowość mobilizacyjna
 10. wyszkolenie specjalne
 11. wyszkolenie fizyczne

12. stan techniczny sprzętu i uzbrojenia
13. działalność operacyjno-obronna w systemie obrony terytorialnej
14. materiałowo-techniczne zabezpieczenie.

- DRUGA - pod nazwą "SPRAWNOŚĆ ORGANIZACYJNA DZIAŁANIA" obejmuje działy :

1. sprawność działania dowództw i sztabów
2. metodyka szkolenia
3. stan bazy szkoleniowej
4. działalność zasadnicza - tylko w jednostkach specjalistycznych /usługowych/ zamiast szkolenia taktycznego i taktyczno-specjalnego
5. polityka kadrowa
6. działalność gospodarcza
7. racjonalizacja i nowatorstwo
8. zabezpieczenie socjalno-bytowe
9. praca na rzecz MON i gospodarki narodowej
10. działalność operacyjno-organizacyjna w systemie obrony cywilnej
11. działalność służb kwatermistrzowskich i technicznych w warunkach garnizonowych.

Działalność służb kwatermistrzowskich /zaopatrzenia/ sprawdza się i ocenia we wszystkich jednostkach rodzajów sił zbrojnych. Kontrola obejmuje działalność ogólnokwatermistrzowską /organizację kierowania służbami/ i problematykę poszczególnych służb.

Podkomisja kwatermistrzowska sprawdza i ocenia samodzielnie lub przy współpracy z innymi podkomisjami następujące działy oraz przedmioty szkolenia:

A. W I grupie problemów "GOTOWOŚĆ BOJOWA"

a/ w dziale "stan porządku wojskowego" - "przepisy ubiorcze" i "zabezpieczenie przeciwpożarowe";

b/ dział - "stan sanitarno-higieniczny";

c/ w dziale - "wyszkolenie taktyczne i taktyczno-specjalne" - działalność służb kwatermistrzowskich /zaopatrzenia/ w czasie ćwiczeń;

d/ dział - "działalność zasadnicza" - tylko w jednostkach specjalistycznych /usługowych/ zamiast szkolenia taktycznego i taktyczno-specjalnego, tj. w składnicach, szpitalach, sanatoriach, WDW, jednostkach inż.-bud.

e/ w dziale - "stan techniczny sprzętu i uzbrojenia - sprzęt służb kwatermistrzowskich /zaopatrzenia/.

B. W II grupie problemów - "SPRAWNOŚĆ ORGANIZACYJNA DZIAŁANIA":

a/ dział - "Zabezpieczenie socjalno-bytowe"

b/ dział - "Działalność służb kwatermistrzowskich w warunkach garnizonowych".

W zależności od celów, szczebla dowodzenia czy zarządzania metod i sposobów przeprowadzenia oraz zakresu czynności /sprawdzanych zagadnień i problemów/ - działalność kontrolna może być wykonana w ramach :

- inspekcji
- kontroli kompleksowej
- kontroli problemowej
- kontroli gospodarczej
- nadzoru służbowego
- lub kontroli społecznej.

Zgodnie z tematem dzisiejszego wykładu zajmiemy się tylko - kontrolą gospodarczą.

Kontrola gospodarcza - jest zasadniczą formą działalności kontrolnej w zakresie problematyki materiałowo-technicznej, zaopatrzeniowej i finansowej wchodzącej w zakres działania poszczególnych jednostek - a prowadzoną jest przez wszystkie szczeble dowodzenia i zarządzania sił zbrojnych.

Kontrola gospodarcza polega na sprawdzaniu całokształtu lub wybranych dziedzin, problemów, zagadnień, tematów - działalności gospodarczej prowadzonej w wojsku oraz na porównywaniu uzyskiwanych wyników z zamierzeniami i normami określonymi w obowiązujących resortowych aktach normatywnych.

Do głównych zadań kontroli gospodarczej należy :

- po pierwsze - badanie przebiegu procesów gospodarczych oraz sprawności funkcjonowania systemów organizacyjno-gospodarczych, zwłaszcza z punktu widzenia prawidłowości zabezpieczenia pod względem technicznym, materiałowym i finansowym realizacji podstawowych zadań jednostek wojskowych;
- po drugie - wykrywanie odchyłań od przyjętych zamierzeń i norm, ujawniania nie wykorzystanych rezerw, przypadków niegospodarności i marnotrawstwa oraz przestępstw gospodarczych;

- po trzecie - ustalanie przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie;
- po czwarte - wskazywanie sposobów szybkiej likwidacji stwierdzonych nieprawidłowości i środków zapobiegających ich powstawaniu a także udzielanie konkretnej pomocy kontrolowanym jednostkom wojskowym w tym zakresie;
- po piąte - bezzwłoczne informowanie odnośnych organów o stwierdzonych zaniedbaniach.

Kontrolom gospodarczym podlegają wszystkie jednostki wojskowe, prowadzące działalność gospodarczą bez względu na ich charakter i przeznaczenie.

W zależności od zakresu i metod przeprowadzania - kontrole gospodarcze dzielą się na :

- pełne - w ramach których kontroluje się całokształt działalności gospodarczej danej jednostki wojskowej,
- wyrywkowe - prowadzone metodą reprezentacyjną,
- tematyczne - polegające na badaniu, kontrolowaniu wybranych zagadnień i problemów,
- specjalistyczne - sprawdzające działalność poszczególnych służb, spełniających funkcję organów zaopatrujących na szczeblu centralnym i okręgowym.

Kto organizuje i przeprowadza kontrole gospodarcze ?

Kontrole gospodarcze organizują i przeprowadzają następujące organa lub zespoły :

I tak - 1. na szczeblu centralnym :

- po pierwsze - wyspecjalizowane, etatowe organa kontroli gospodarczej działające -
albo - samodzielnie, na podstawie planów zatwierdzonych przez Ministra Obrony Narodowej,
lub - w ramach inspekcji /przy współudziale kontroli gospodarczej szczebia okręgowego/ - z odpowiednim wyprzedzeniem lub wydłużeniem w czasie;
- po drugie - komisje lub zespoły kontrolne powoływane we własnym zakresie przez szefów odnośnych instytucji centralnych MON a działające w składzie kontroli kompleksowych i problemowych lub samodzielnie na polecenie szefów poszczególnych instytucji centralnych MON z tytułu nadzoru służbowego.

2. na szczeblu okręgowym - podobnie jak na szczeblu centralnym, tj. przez etatowe organa kontroli gospodarczej działające samodzielnie na podstawie planów zatwierdzonych przez dowódcę okręgu lub w ramach kontroli kompleksowych i tak jak na szczeblu centralnym - z odpowiednim wyprzedzeniem lub wydłużeniem w czasie - a także przez komisje lub zespoły kontrolne, powoływane we ~~własnym~~ własnym zakresie przez odnośnych dowódców lub szefów służb i działające w ramach kontroli problemowych lub samodzielnie - na polecenie poszczególnych dowódców lub szefów z tytułu nadzoru służbowego;
3. na szczeblu związku taktycznego i równorzędnych. Kontrole gospodarcze są prowadzone przez komisje lub zespoły kontrolne powoływane we własnym zakresie przez dowódcę i działają w ramach kontroli kompleksowych i problemowych a także mogą działać samodzielnie na polecenie dowódcy - z tytułu nadzoru służbowego;
4. na szczeblu oddziału gospodarczego i równorzędnych - według uznania dowódcy w ramach nadzoru służbowego lub w ramach działalności organów kontroli społecznej.

Kontrole gospodarcze mogą być planowe lub doraźne a w obu wypadkach dokonywane z powiadomieniem lub bez powiadomienia zainteresowanych jednostek o zamierzonej kontroli, a także nie powinny w zasadzie naruszać bieżących planów działania kontrolowanej jednostki z wyjątkiem przypadków, gdy są one prowadzone w ramach inspekcji lub gdy są sprawdzane lub badamy problemy o szczególnym znaczeniu.

Podczas kontroli gospodarczej - ocenia się działalność kontrolowanej jednostki wojskowej a oceny kontroli są brane pod uwagę, są uwzględniane w systemie rozliczania jednostek wojskowych z realizacji stojących przed nimi zadań w dziedzinie działalności gospodarczej.

Zapoznaliśmy się z istotą, celem, zakresem i formami działalności kontrolnej i ich ogólną treścią a teraz przejdziemy do szczegółów.

Jak wiemy, bo o tym wspominałem na wstępie - działalność służb kwatermistrzowskich jest kontrolowana zarówno w polu w czasie ćwiczeń jak i w garnizonie wg ustalonych zagadnień.

Zacznijemy od działalności służb kwatermistrzowskich w czasie ćwiczeń.

Działalność służb kwatermistrzowskich /zaopatrzenie/ w czasie ćwiczeń - ujmuje się jako pododdział w dziale "Wyszkolenie taktyczne i taktyczno-specjalne i sprawdza się i ocenia wg następujących zagadnień :

1. Dowodzenie tyłami w czasie działań /ćwiczeń/.
 - znajomość sytuacji ogólnej i położenia wojsk /oddz.i pododdz.liniovych i tyłowych/ w czasie działań /ćwiczeń/;
 - znajomość zadania bojowego jednostki i wynikające na tej podstawie wnioski do pracy i organizacji tyłów;
 - realność, sposób i aktualność wydanych rozkazów, zarządzeń, wytycznych i stawianie zadań dla podległego aparatu;
 - organizacja łączności, obieg informacji z przełożonym i podwładnym oraz umiejętność wykorzystania technicznych środków łączności
 - zbieranie danych o sytuacji ogólnej i tyłowej wojsk, ustalanie potrzeb, opracowywanie meldunków i zapotrzebowań;
 - kontrola i terminowość wykonywania wydanych zarządzeń i rozkazów;
 - organizacja pracy i wypoczynku na KSD.
2. Organizacja tyłów i praca pododdziałów tyłowych oraz poszczególnych służb.
 - stopień przygotowania oddziałów i pododdziałów tyłowych do wykonania zadań /wyposażenie w sprzęt i środki transp.oraz urzutowanie zapasów;
 - wybór rejonów, sposób rozmieszczenia i przesuwania oddziałów i pododdziałów tyłowych w czasie działań /ćwiczeń/;
 - wyznaczenie, przygotowanie i utrzymanie dróg dowozu i ewakuacji;
 - organizacja rekonesansu, wybór rejonów rozmieszczenia oraz dróg dowozu i ewakuacji;
 - praca poszczególnych służb w czasie ćwiczeń
 - żywnościowej, mundurowej, mps i zdrowia;
3. Organizacja obrony i ochrony
 - realność opracowanego planu ochrony i obrony oraz faktyczna obrona rejonów rozmieszczenia /system powiadamiania/ znajomość sygnałów, organizacja posterunków, grup awaryjno-ratunkowych;

- rozśrodkowanie oddziałów i pododdziałów tyłowych oraz umiejętność wykorzystania naturalnych warunków terenowych w celu ukrycia ludzi i sprzętu
 - dyscyplina marszu i organizacja obrony kolumn marszowych.
4. Dokumentacja materiałowa bojowa
- realność opracowania planów organizacji tyłów oraz zabezpieczenia materiałowego i medycznego;
 - terminowość opracowania dokumentów i przesłania meldunków o stanie tyłów do poszczególnych organów dowodzenia;
 - aktualność i realność prowadzenia map przez kwatermistrza i szefów służb;
 - stan i aktualność prowadzonej dokumentacji przez służbę dyżurną na KSD;
 - kultura sztabowa opracowanych dokumentów;
5. Planowanie, organizacja dowozu i ewakuacji.
- realność opracowania koncepcji dowozu środków materiałowych oraz ewakuacji porażonych i zbędnego sprzętu;
 - przewidywane limity zużycia oraz kolejność i terminowość dowozu środków materiałowych do wojsk;
 - zbieranie danych o stratach i stanie środków materiałowych w oddziałach /pododdziałach/ i opracowanie meldunków przez poszczególnych dowódców, szefów służb /zaopatrzenia/;
 - stan techniczny środków transportowych i umiejętność wykorzystania ich w czasie działań /ćwiczeń/
6. Faktyczne /rzeczywiste/ zabezpieczenie ćwiczących oddziałów i pododdziałów przez poszczególne służby.
- Organizacja żywienia żołnierzy służby zasadniczej, kadry, rozjemców itp. /przerwy między posiłkami, rodzaj posiłków, jakość/ w czasie ćwiczeń w ciągu doby co najmniej 2 posiłki gorące i jeden suchy z gorącą kawą;
 - wyposażenie żołnierzy w przedmioty zaopatrzenia mundurowego stosownie do pory roku;
 - zaopatrywanie oddziałów i pododdziałów w żywność mps. i inne niezbędne do działań środki materiałowe;
 - organizacja biwakowania z uwzględnieniem pory roku i warunków atmosferycznych;

- zaopatrywanie w wodę i ogrzewanie namiotów w zimie.

Należy pamiętać, że ogólną oceną za "Działalność służb kwatermistrzowskich /zaopatrzenia/ w czasie ćwiczeń" nie może być wyższa od oceny uzyskanej za podzagadnienie szóste, tj. "zabezpieczenie faktyczne ćwiczących wojsk" - wyprowadza się na podstawie średniej arytmetycznej.

Działalność służb kwatermistrzowskich /zaopatrzenia/ w garnizonie - ujmuje się w II grupie problemów i ocenia się wg zagadnień ujętych w poniższych zestawieniach. Omówimy - ze względu na szeroki wachlarz - tylko niektóre ważniejsze zagadnienia.

I tak - zagadnienia dotyczące planowania, organizacji pracy oraz szkolenia

Z tej grupy - podlegają sprawdzeniu i ocenie zagadnienia z zakresu :

a/ kierowanie służbami i tak:

- podział zadań i planowanie pracy,
- zakres obowiązków dla poszczególnych osób funkcyjnych,
- równomierność obciążenia obowiązkami,
- realność planów rocznych i miesięcznych,
- system rozliczeń z realizacji planów, ich aktualizacji,
- metodyka kierowania i sposób doprowadzenia do wykonawców rozkazów i zarządzeń,
- organizacja i koordynacja pracy,
- terminowość realizacji zadań /jakość i terminowość sprawozdań/;

b/ z zakresu szkolenia kwatermistrzowskiego

- dokumentacja szkolenia kadry i żołnierzy służby zasadniczej,
- wyposażenie sal wykładowych, w tym aktualności pomocy naukowych i ich wykorzystanie,
- rytmiczność realizacji zadań szkoleniowych, poziom zajęć i frekwencja;

c/ z dziedziny ekonomiki gospodarowania

Z tej dziedziny, między innymi, podlegają sprawdzeniu takie zagadnienia jak:

- stopień i celowość wykorzystania limitów finansowych i materiałowych,

- stan utrzymywanych zapasów środków materiałowych i sprzętu w stosunku do normatywów,
- ekonomika procesu zaopatrywania i obsługi /centralizacja dowozu, integracja izb chorych itp./,
- ekonomika zużycia śr.materiałowych, finansowych i sprzętu /ubytki naturalne, przestoje wagonów, zużycie materiałów budowlanych, paliw stałych i płynnych, energii elektrycznej/,
- stan strat i szkód oraz profilaktyka ich likwidacji;

d/ z zakresu stanu wyszkolenia

Z tej dziedziny podlega sprawdzeniu :

- stan wyszkolenia kadry zawodowej służb kwatermistrzowskich,
 - stan wyszkolenia szefów pododdziałów
- oraz - stan wyszkolenia żołnierzy służby zasadniczej pododdziałów gospodarczych.

Zapoznaliśmy się z zagadnieniami, które są kontrolowane i oceniane z działalności służb kwatermistrzowskich w czasie ćwiczeń oraz w garnizonie, a za należyłą realizację i stan odpowiada przede wszystkim kwatermistrz a w naszym zintegrowanym systemie zastępca d/s techniki i zaopatrzenia.

Ponadto, jest kontrolowana działalność szefów służb. Dla przykładu przytoczę zasadnicze zagadnienia, które podlegają kontroli w służbie żywnościowej i mundurowej.

W służbie żywnościowej

1. Z zakresu planowania, organizacji pracy, szkolenia, prowadzenia ewidencji i sprawozdawczości :

- formy i częstotliwość nadzoru osób odpowiedzialnych za gospodarkę żywnościową,
- przygotowanie fachowe, kwalifikacje zawodowe oraz organizacja szkolenia, znajomość przepisów przez personel służby żywnościowej,
- zakres obowiązków i podział pracy w służbie żywnościowej,
- realność wykorzystania przydzielonych środków finansowych oraz prawidłowość sporządzania analiz ekonomicznych i wykorzystanie z analizy wniosków w bieżącej działalności,
- realność planów materiałowo-finansowych i terminowość składanych zamówień na produkty spożywcze,
- prowadzenie ewidencji i sprawozdawczości,

- ilość strat i szkód, sposób ich likwidacji i zapobieganie ich powstawania.
2. Wyżywienie żołnierzy służby zasadniczej i kadry w kasynach wojskowych /punktach żywienia/
- planowanie wyżywienia i urozmaicenia posiłków /zgodność jadłospisów z praktycznym żywieniem/,
 - jakość przyrządzanych posiłków /kaloryczność, smakowość/ urozmaicenie i proporcja składników odżywczych,
 - opinia żołnierzy służb zasadniczej w jakości wyżywienia,
 - organizacja wydawania i kultura spożywania posiłków przez żołnierzy,
 - organizacja i jakość wyżywienia kadry żywionej w jednostce i kasynie wojskowym.
3. Gospodarka kuchenna /kasynowa/
- wyposażenie, utrzymanie, stan sprzętu stołowo-kuchennego i mechanicznego,
 - stan sanitarno-higieniczny kuchni i stołówki żołnierskiej,
 - aktualność prowadzonej ewidencji na kuchni i znajomość zakresu obowiązków poszczególnych osób funkcyjnych zatrudnionych na kuchni,
 - organizacja i warunki przechowywania produktów żywnościowych na kuchni, mycie naczyń oraz dostarczanie ciepłej wody do mycia kubków i niezbędników;
4. Gospodarka magazynowa jednostki
- warunki i sposób przechowywania produktów żywnościowych oraz ich rotacja i przestrzeganie terminów gwarancyjnych, ubytki naturalne,
 - stan sanitarny magazynów /wilgotność, temperatura itp./ oraz środków do przewożenia żywności,
 - sprawność i legalizacja przyrządów pomiarowych /wag, odważników/,
 - przygotowanie magazynów do operatywnego załadowania zapasów na transport oraz technizacja prac przeładunkowych,
 - gospodarka opakowaniem i materiałami wybrakowanymi oraz wykorzystania surowców wtórnych,
 - organizacja pracy w magazynie oraz przestrzeganie zasad bhp.

5. Gospodarka rolno-hodowlana

- prawidłowość i efektywność gospodarki rolno-hodowlanej i jej rozwój /kształtowanie się kwoty przekazywanej na poprawę wyżywienia/.

W służbie mundurowej

1. Z zakresu planowania, organizacji pracy, szkolenia oraz prowadzenia ewidencji i sprawozdawczości

- zagadnienia szczegółowe - podobne jak w służbie żywnościowej;

2. Stan umundurowania kadry i żołnierzy służby zasadniczej

- stan umundurowania kadry,
- stan umundurowania żołnierzy sł.zasadniczej, czystość, jednolitość, typowość, dopasowania umundurowania oraz konserwacja przedmiotów zaopatrzenia mundurowego,
- użytkowanie przedmiotów zaopatrzenia mundurowego zgodnie z ich przeznaczeniem /wykorzystanie odzieży ochronnej i roboczej przy pracach brudzących/,
- częstotliwość prania chemicznego umundurowania i odzieży oraz jego wymiana /szczególnie umundurowania ćwiczebnego/;

3. Gospodarka pododdziałowa

- przechowywanie, konserwacja i użytkowanie przedmiotów mundurowych w pododdziałach,
- wyposażenie i utrzymanie w pełnej sprawności izb gospodarczych /kąpek/, suszarni oraz szafki i magazynków pododdziałowych,
- wydawanie środków higieny osobistej i do konserwacji dla żołnierzy służby zasadniczej zgodnie z należnością,
- prowadzenie ewidencji pododdziałowej oraz nadzoru wewnętrznego /przeziady poranne, apele, oznakowanie umundurowania itp./.

4. Gospodarka magazynowa

- organizacja pracy magazynu, prowadzenie ewidencji magazynowej,
- prawidłowość przechowywania przedmiotów zaopatrzenia mundurowego /podział na grupy surowcowe, utrzymywanie odpowiedniej procentowości, odświeżanie i rotacja oraz upływnianie zbędnych remanentów/,
- przygotowanie magazynów do operatywnego załadowania zapasów na transport oraz technizacja prac przeładunkowych

- zabezpieczenie magazynów przed pożarem i kradzieżą oraz wyposażenie ich w odpowiedni sprzęt /sprzęt kwat.regały , stojaki itp./.

5. Działalność urządzeń w służbie mundurowej

- efektywność świadczonych usług przez warsztaty szewsko-krawieckie, pralnie, łaźnię i magazynów wymiennych /depozytowych/,
- grafik pracy łaźni i częstotliwość korzystania z niej żołnierzy służby zasadniczej.

6. Gospodarka sprzętem polowym

- konserwacja, przechowywanie oraz stan utrzymania sprzętu polowego /pralnie, łaźnie i namioty obozowe/.

W wykładzie przytoczyłem, jak zaznaczyłem na wstępie, zagadnienia podlegające kontroli i ocenie tylko dwóch służb. Ze względu na ograniczony czas nie omawiałem kontrolowanych zagadnień z pozostałych służb, tj. służby zakwaterowania i budownictwa, mps, służby zdrowia oraz samodzielnych działów, jak "zabezpieczenie przeciwpożarowe", "przepisy ubiorcze", "stan sanitarno-higieniczny". Z problemami tych służb należy zapoznać się samodzielnie, ale na bazie przytoczonych zagadnień można wyciągnąć wniosek, że każda dziedzina działalności służby jest kontrolowana i oceniana.

Dlatego, każdy z Was przystępując do pracy po ukończeniu akademii na stanowisko kwatermistrza oddziału, winien szczególnie zapoznać się z problematyką służb, którymi będziecie kierować, z problemami służby, które przede wszystkim mają zasadniczy wpływ na końcowy rezultat.

Ale za mało jest tylko znajomość problemów danej służby czy służb którymi się kieruje. Aby nie było przykrych niespodzianek należy działalność osób wykonujących zadania w danej służbie systematycznie kontrolować czyli mówiąc innymi słowy - prowadzić nadzór służbowy.

Co to jest nadzór służbowy ? Otóż nadzór służbowy jest podstawową formą działalności kontrolnej polegającą na bieżącym sprawdzaniu i rozliczaniu pojedynczych osób /jednostkę wojskową/ z realizacji zadań i przestrzeganiu przepisów, zarządzeń, regulaminów.

Nadzór służbowy łączy w sobie sprawowanie funkcji kontrolnych z uprawnieniami podejmowania odpowiednich decyzji i jest sto-

sowany na wszystkich szczeblach dowodzenia i zarządzania w relacji - bezpośredni przełożony - bezpośredni podwładny.

W ramach nadzoru służbowego mogą być organizowane również kontrole mające na celu sprawdzenie lub zbadanie nadzwyczajnych lub wyjątkowych okoliczności i przypadków.

Dla zapoznania się z całokształtem spraw związanych z prowadzeniem działalności kontrolnej, w tym z systemem ocen i wykorzystaniu wyników kontroli w systemie rozliczeń, należy szczególnie przestudiować dwa zasadnicze dokumenty:

- pierwszy: "Instrukcja o zasadach prowadzenia działalności kontrolnej w Siłach Zbrojnych PRL - wydanej przez Sztab Generalny WP z 1973 r. a wprowadzony do użytku służbowego zarządzeniem MON nr 50 z dnia 8.06.1973 r.;
- drugi: "Poradnik inspektora w zakresie kontroli i inspekcji oraz oceny działalności służb kwatermistrzowskich /zaopatrzenia/ w jednostkach wojskowych wszystkich rodzajów sił zbrojnych, w-ydany przez Inspekcję Sił Zbrojnych - zespół służb kwatermistrzowskich w 1974 r. a wprowadzonym do użytku służbowego - zarządzeniem Inspektoratu Szkolenia nr Pf 662 z dnia 16.09.74.

L i t e r a t u r a :

1. "Instrukcja o zasadach prowadzenia działalności kontrolnej w Siłach Zbrojnych PRL"- 1973 r.
2. "Poradnik inspektora w zakresie kontroli i inspekcji oraz oceny działalności służb kwatermistrzowskich /zaopatrzenia/ w jednostkach wojskowych wszystkich rodzajów Sił Zbrojnych" - 1974 r.

Wyk.w 3 egz.

Egz.Nr 1 -3 - Bibl.Szkol.ASG

Wyk.pak Galimurski/tei.50-948

Dnia 9.06.1976 r.

Druk.SB nr ks.Pf 56/TT

Zaimen Walnosa
Nr 139 (8529) rok XXIX 14.6.1978

O wyższą jakość i skuteczność kontroli w gospodarce wojska

(OBSLUGA WLASNA)

Pod przewodnictwem zastępcy ministra d.s. ogólnych, wiceministra Obrony Narodowej gen. broni Józefa Urbanowicza odbyła się partyjno-służbowa narada organów kontroli gospodarczej. W naradzie wzięli udział pracownicy Głównej Kontroli Wojskowej, organów kontroli gospodarczej OW i RSZ, przewodniczący Zespołów Kontroli Społecznej wybranych jednostek, a także zaproszeni przedstawiciele instytucji centralnych MON.

Narada była poświęcona ocenie realizacji zadań postawionych przed kontrolą gospodarczą w latach 1976—1977 i wytyczeniu zadań na następne lata bieżącej pięcioletki.

Podsumowania dorobku kontroli gospodarczej w latach 1976—1977 oraz wytyczenia zadań dla tych organów, na tle zadań stojących przed gospodarką sił zbrojnych — dokonał szef Głównej Kontroli Wojskowej płk mgr **Eugeniusz Robak**. Wskazał on, że kontrola gospodarcza, zgodnie z programem działania na lata 1976—1980, w sposób operatywny realizowała swoje zadania, zgodnie z ogólnym kierunkiem nakreślonym na VII Zjeździe PZPR, zadaniami wynikającymi z IX Centralnej Narady Racjonalnego Gospodarowania, która

odbyła się w 1976 r. oraz wytycznymi kierownictwa resortu Obrony Narodowej. Konsekwentnie były realizowane przede wszystkim zadania zmierzające do wykrywania istniejących jeszcze rezerw w gospodarce wojska, w szczególności w wykorzystaniu środków trwałych i zasobów materiałowych oraz potencjału produkcyjno-usługowego.

Kontrola gospodarcza koncentrowała swoje badania na kierunkach najważniejszych dla umacniania gotowości bojowej wojska, zwłaszcza nakreślonych przez ministra Obrony Narodowej, dotyczących działalności Sił Zbrojnych PRL na lata 1976—1980.

Jako priorytetowe traktowano problemy wdrażania i prawidłowości eksploatacji uzbrojenia i sprzętu najnow-

szych typów, decydujących w dużej mierze o potencjale obronnym naszego kraju. Badano efektywność gospodarowania oraz przestrzegania dyscypliny gospodarczej w wykorzystywaniu wszelkiego rodzaju materiałów oraz środków pieniężnych, a także realizację zadań i programów w zakresie poprawy warunków socjalno-bytowych żołnierzy i pracowników cywilnych wojska. Wiele miejsca poświęcała kontrola bezpieczeństwu i higienie pracy, w szczególności przestrzeganiu obowiązków w tym zakresie przepisów, a także niezmiernie ważnemu problemowi, jakim jest zabezpieczenie obiektów wojskowych przed pożarami.

W podsumowaniu podkreślono, że osiągnięte dobre wyniki w pracy kontroli gospodarczej były rezultatem nie tylko dużej ofiarności i zaangażowania w pracę inspektorów kontroli gospodarczej, ale również szerokiego współdziałania z instancjami i organizacjami partyjnymi, z organa-

DOKOŃCZENIE NA STR. 2

wyszczepienie jakości i skuteczność kontroli w gospodarce wojska

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

mi Wojskowej Służby Wewnętrznej i prokuratury wojskowej, z Inspekcją Sił Zbrojnych oraz z innymi instytucjami, jak też organami kontroli funkcjonującymi w wojsku i w gospodarce narodowej.

O roli organizacji partyjnej i członków partii w organach kontroli mówił w swoim wystąpieniu sekretarz komitetu POPGKW tow. **Marian Łęcki**. Zwrócił on szczególną uwagę na konieczność wyrabiania u każdego inspektora również cech działacza partyjno-gospodarczego. Wskazał także na konieczność nawiązywania w czasie kontroli kontaktów roboczych z komitetami organizacji partyjnych kontrolowanych jednostek, w celu stworzenia właściwej atmosfery dla pełnego wykorzystania ustalen pokontrolnych oraz wytworzenia atmosfery sprzyjającej utrzymaniu wysokiego stanu dyscypliny gospodarczej oraz dezaprobata społecznej dla wszelkiego rodzaju naruszeń tej dyscypliny.

W dyskusji wskazywano na dziedzinę gospodarki wojskowej, w których w wyniku działań racjonalizujących można uzyskać znaczne efekty ekonomiczne w postaci obniżenia kosztów lub uzyskania wyższych jakościowo rezultatów w gospodarowaniu majątkiem wojska. Wskazywano także na istniejące jeszcze słabe ogniwa w gospodarce wojska, na które należy zwrócić szczególną uwagę w działalności kontrolnej. Przytoczono również przykłady nie zawsze gospodarnego wykorzystania sił i środków w niektórych jednostkach, będące skutkiem zaniedbania nadzoru wewnętrznego lub nie zawsze prawidłowego i zdyscyplinowanego działania osób odpowiedzialnych za powierzone imienie. Na problemy te zwrócili uwagę między innymi: gen. brzyg. **Włodzimierz Kopijkowski**, płk **Edward Zajac**, płk **Jerzy Siciarz**.

Dyskutancki wskazywali, że postanowienia II Krajowej Konferencji PZPR oraz zadania wysunięte na X Naradzie Racionalnego Gospodarowania nakładają na inspektorów kontroli poważne, bardziej odpowiedzialne i złożone obowiązki. Stąd wynika konieczność stałego podnoszenia kwalifikacji ogólnych i facho-

wych inspektorów, doskonalenia i usprawniania organizacji i wykorzystania czasu pracy oraz stosowania najnowszych form i metod pracy. O sprawach tych mówili: płk **Tadeusz Jodłowski**, kmdr por. **Sianisław Marwiński** oraz płk **Tadeusz Lewandowski** z instytucji centralnych MON.

O współdziałaniu z Główną Kontrolą Wojskową w procesie doskonalenia gospodarki, w szczególności w wyborze właściwych kierunków tej współpracy mówili m. in. płk **Krzysztof Cwikliński** i płk **Jerzy Makuch**. Podkreślali oni, że dotychczasowa współpraca reprezentowanych przez nich instytucji układała się z organami kontroli dobrze i przynosi konkretne efekty. Wskazali jednocześnie problemy, które wymagają jeszcze dalszych usprawnień, wysuwając w tym zakresie konkretne wnioski.

Sprawy związane z działalnością kontroli społecznej w jednostkach, w szczególności metody działania tej kontroli, efekty oraz kierunki współdziałania z kontrolą gospodarczą omówili przedstawiciele ZKS jednostek — mjr **Andrzej Drzeński** i kpt. **Ryszard Klimeczak**. Wskazywali oni, że dzięki prawidłowo zorganizowanej pracy ZKS w ich jednostkach usunęto sporo nieprawidłowości w wielu dziedzinach życia jednostki, w tym także w gospodarce tych jednostek.

Zastępca ministra do spraw ogólnych, wiceminister Obrony Narodowej gen. broni **Józef Urbanowicz** wysoko ocenił w swoim wystąpieniu dotychczasową działalność organów kontroli gospodarczej wojska i stwierdził, że działalność ta była skuteczna i przyniosła znaczne efekty w postaci usprawnienia wielu dziedzin gospodarki wojskowej. Kontrola gospodarcza dzięki ofiarnej i dobrze zorganizowanej pracy przyczyniła się do usprawnienia gospodarki wojskowej, zwalczania niedostatków i eliminowania negatywnych zjawisk, a tym samym do podniesienia potencjału obronnego naszych sił zbrojnych. Organa kontrolne — jak podkreślił gen. **Urbanowicz** — włożyły dużo wysiłku w wykrywanie i zagospodarowywanie rezerw, w pełne spożytkowanie umiejętności i kwalifikacji ludzi, optymalne wykorzystanie inicjatyw i nowatorstwa, potencjału twórczego i zasobów materialowych. Konsekwentnie wykrywano przeszkody w rozwoju i sprawnym przebiegu procesów gospodarczych, skutecznie oddziaływano na wzrost dyscypliny, a także efektywnie włączyły się kontrole do tępienia przejawów marnotrawstwa i niegospodarności. Znaczne osiągnięcia uzyskano

w doskonaleniu systemu zarządzania gospodarką, a także wzniesieniu warsztatu pracy.

Nakreślając zadania na najbliższy okres, gen. **Urbanowicz** wskazał, że zgodnie z wytycznymi ministra Obrony Narodowej postawionymi na X Centralnej Naradzie Racionalnego Gospodarowania przed gospodarką wojskową stoi w najbliższych latach zadanie kontynuowania działalności w zakresie dalszego usprawniania systemu gospodarowania, podnoszenia efektywności i jakości działania. Nadal należy konsekwentnie dążyć do wykrywania istniejących jeszcze rezerw w czynniku ludzkim, w gospodarce środkami trwałymi, zasobami materialowymi, oraz potencjałem produkcyjno-usługowym zaplecza gospodarczego, ukazując jednocześnie priorytetowe kierunki w tym zakresie. Poważną rolę powinny tu odgrywać wdrożone ostatnio w wojsku programy umacniania dyscypliny oraz rozwoju kultury.

Złożoność zadań stojących przed gospodarką wojska dyktuje konieczność dalszego, intensywnego doskonalenia pracy aparatu kontroli, zwłaszcza podnoszenia kwalifikacji ogólnych, fachowych, a także usprawniania form i metod kontroli. Dlatego też — jak podkreślił gen. **Urbanowicz** — należy doskonalic formy szkolenia oraz rozwijać samokształcenie, zwracając więcej uwagi na podnoszenie umiejętności inspektorów w wykorzystywaniu coraz to doskonalszych narzędzi ekonomicznych w pracy kontroli, zwłaszcza rachunku ekonomicznego relacji „koszt-efekt”, analiz ekonomicznych oraz innych form badań kontrolnych. Wyraził jednocześnie przekonanie, że tak jak dotychczas ludzie zatrudnieni w kontroli gospodarczej, współdziałając z innymi zainteresowanymi instytucjami wojskowymi i właściwymi organami, wykonują w pełni nakreślone dla nich zadania, realizując tym samym cele nakreślone dla tych organów na II Krajowej Konferencji PZPR oraz X Centralnej Naradzie Racionalnego Gospodarowania. Będzie to jednocześnie dobry wkład w przedsięwzięcia i zobowiązania realizowane w związku z jubileuszem 35-lecia ludowego WP. (CW)